

Komunikat w sprawie wydatków związanych z paliwami kopalnymi

Jaki jest cel komunikatu?

Komunikat dotyczy interpretacji art. 7 ust. 1 lit. h [rozporządzenia 2021/1058](#) (rozporządzenie EFRR), cyt.:

„Artykuł 7

Wyłączenie z zakresu EFRR i Funduszu Spójności

1. Wsparcia z EFRR i Funduszu Spójności nie udziela się:

(...)

h) inwestycje w zakresie produkcji, przetwarzania, transportu, dystrybucji, magazynowania lub spalania paliw kopalnych, z wyjątkiem:

(i) wymiany systemów ciepłowniczych zasilanych stałymi paliwami kopalnymi, tj. węglem kamiennym, torfem, węglem brunatnym, łupkami bitumicznymi, na systemy grzewcze zasilane gazem ziemnym w celu:

- modernizacji systemów ciepłowniczych i chłodniczych do stanu „efektywnego systemu ciepłowniczego i chłodniczego”, zdefiniowanego w art. 2 pkt 41 dyrektywy 2012/27/UE,
- modernizacji elektrociepłowni do stanu „wysokosprawnej kogeneracji”, zdefiniowanej w art. 2 pkt 34 dyrektywy 2012/27/UE,
- inwestycji w wymianę instalacji zasilanych węglem kamiennym, torfem, węglem brunatnym lub łupkami bitumicznymi, na kotły i systemy ciepłownicze zasilane gazem ziemnym w budynkach mieszkalnych i niemieszkalnych;

(ii) inwestycji w rozbudowę, zmianę przeznaczenia, przekształcenie lub modernizację sieci przesyłowych i dystrybucyjnych gazu pod warunkiem, że inwestycje takie przygotowują te sieci na wprowadzenie do systemu gazów odnawialnych i niskoemisyjnych, takich jak wodór, biometan i gaz syntezowy, oraz umożliwiają zastąpienie instalacji zasilanych stałymi paliwami kopalnymi;

(iii) inwestycji w:

- ekologicznie czyste pojazdy zdefiniowane w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/33/WE (4) do celów publicznych, oraz
- pojazdy, statki powietrzne i jednostki pływające zaprojektowane i zbudowane lub przystosowane do użytku przez służby ochrony ludności i straż pożarną”.

Do kogo jest skierowany komunikat?

Komunikat dotyczy wnioskodawców i beneficjentów Funduszy Europejskich dla Kujaw i Pomorza 2021-2027 (FEKP) realizujących projekty finansowane z

Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR). W przypadku projektów finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+), komunikat ma zastosowanie wyłącznie do wydatków dotyczących cross-financingu.

Zasady wskazane w komunikacie mają zastosowanie do wszystkich wydatków, w tym do tych ponoszonych przez uczestników projektów, grantobiorców i ostatecznych odbiorców.

Komunikat dotyczy zarówno projektów w trakcie oceny, jak i projektów zatwierdzonych do dofinansowania i realizowanych na podstawie zawartej umowy o dofinansowanie projektu.

Jak Komisja Europejska interpretuje zapis rozporządzenia EFRR?

Komisja Europejska (KE) wyklucza możliwość finansowania jakichkolwiek działań/ inwestycji realizowanych w ramach projektu, które są powiązane z paliwami kopalnymi (np. zakup maszyn i urządzeń zasilanych paliwami kopalnymi).

Poza wyjątkami ujętymi w art. 7 ust. 1 lit. h) ppkt (i)–(iii) i ust. 2-4 rozporządzenia EFRR, **istnieje możliwość zakupu urządzenia/ maszyny/ środków transportu zasilanych paliwami kopalnymi** w celu realizacji projektów, które przyczyniają się do osiągnięcia celów szczegółowych programu, **gdy nie istnieje realna alternatywna technologia**.

Jakie zasady obowiązują w Funduszach Europejskich dla Kujaw i Pomorza 2021-2027?

W związku z art. 7 rozporządzenia EFRR oraz stanowiskiem KE, w Funduszach Europejskich dla Kujaw i Pomorza 2021-2027 nie będzie udzielane wsparcie na inwestycje w zakresie produkcji, przetwarzania, transportu, dystrybucji, magazynowania lub spalania paliw kopalnych, w tym na urządzenia/ maszyny/ środki transportu napędzane takim paliwem.

Możliwość finansowania w ramach projektów wydatków związanych z paliwami kopalnymi istnieje jedynie w odniesieniu do:

- a) wyjątków art. 7 ust. 1 lit. h) ppkt (i)–(iii) rozporządzenia EFRR,
- b) urządzeń/ maszyn/ środków transportu na paliwa kopalne w celu realizacji projektu, które przyczyniają się do osiągnięcia celów szczegółowych Funduszy Europejskich dla Kujaw i Pomorza 2021-2027, gdy nie istnieje realna alternatywna technologia.

Inwestowanie w urządzenia/ maszyny/ środki transportu zasilane paliwami kopalnymi powinno być obowiązkowo, każdorazowo uzasadnione przez wnioskodawców/ beneficjentów we wniosku o dofinansowanie projektu i we wniosku o płatność. Instytucja obsługująca projekt w ramach Funduszy Europejskich dla Kujaw i Pomorza 2021-2027 ocenia i decyduje czy uzasadnienie jest wystarczające.

Instytucja oceniająca i rozliczająca projekt w ramach FEdKP będzie stosowała się także do art. 7 ust. 2-4 rozporządzenia EFRR, który narzuca dodatkowe warunki rozliczania wydatków z poziomu programu.

Etap oceny projektu

Na etapie oceny projektu będzie weryfikowana zasadność finansowania wydatków związanych z paliwami kopalnymi.

W przypadku projektów finansowanych z EFRR weryfikacja będzie prowadzona w ramach kryterium pn. „Kwalifikowalność wydatków”. Uzasadnienie wydatku wnioskodawca będzie wskazywać w planie inwestycji lub studium wykonalności (w zależności, od tego który z tych dokumentów będzie zobowiązany dołączyć do wniosku o dofinansowanie projektu). We wzorach tych dokumentów, które są załącznikami do regulaminu wyboru projektów, są wskazane szczegółowe zasady jakimi powinien kierować się wnioskodawca w uzasadnieniu tych wydatków.

W przypadku projektów finansowanych z EFS+ weryfikacja wydatków związanych z paliwami kopalnymi będzie odbywać się w ramach kryterium pn. „Budżet projektu”. Uzasadnienie wydatku wnioskodawca będzie wskazywać we wniosku o dofinansowanie projektu, zgodnie z Instrukcją wypełniania wniosku o dofinansowanie projektu, która jest załącznikiem do regulaminu wyboru projektów.

Etap rozliczania projektu

Wydatek związany z zakupem urządzenia/ maszyny/ środka transportu zasilanego paliwami kopalnymi powinien być także uzasadniany we wniosku o płatność, w którym będzie rozliczany. Wskazówki jak konstruować takie uzasadnienie są w [instrukcjach wypełniania wniosków o płatność](#).

To umożliwi potwierdzenie na późniejszym etapie realizacji projektu, braku alternatywnej technologii, w szczególności w projektach wieloletnich. Oznacza to, że instytucja może uznać za niekwalifikowalny wydatek związany z paliwami kopalnymi, nawet jeśli na etapie oceny projektu nie został on zakwestionowany.

Jak uzasadnić, że nie istnieje realna alternatywna technologia?

Możliwość zastosowania paliw kopalnych jako źródła energii (niezależnie od wyjątków ujętych w art. 7 ust. 1 lit. h) ppkt (i)-(iii)) należy odnosić nie tylko do braku alternatywnych technologii, ale również zasadności zastosowania tych technologii w kontekście charakteru danego projektu oraz specyfiki maszyn/ urządzeń/ środków transportu planowanych do wykorzystania w projekcie. W tym kontekście, należy wziąć pod uwagę elementy realności, wykonalności, opłacalności/ ekonomicznej racjonalności wydatku. Nie należy rozumieć „zasadności” wyłącznie poprzez kwestię opłacalności (kosztu urządzenia, maszyny). Opłacalność należy rozumieć szerzej, w kontekście racjonalności ekonomicznej używania maszyny/ urządzenia w odniesieniu do kosztów utrzymania, częstotliwości stosowania w stosunku do kosztów itp.

Należy uwzględnić te elementy uzasadniając ujęcie wydatków związanych z paliwami kopalnymi jako źródłem energii (z wyłączeniem ww. wyjątków).